

SPRAWOZDANIE NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA
dla Zebrania Przedstawicieli i Rady Nadzorczej
Podkarpackiego Banku Spółdzielczego z siedzibą w Sanoku

Sprawozdanie z badania sprawozdania finansowego

Przeprowadziliśmy badanie załączonego sprawozdania finansowego Podkarpackiego Banku Spółdzielczego (zwanego dalej „Bankiem”) z siedzibą przy ul. Mickiewicza 7, 38 - 500 Sanok, na które składają się:

- wprowadzenie do sprawozdania finansowego,
- bilans sporządzony na dzień 31 grudnia 2016 roku, który po stronie aktywów i pasywów wykazuje sumę 2.890.492.718,20 zł,
- współczynnik wypłacalności na poziomie 10,69%,
- zestawienie pozycji pozabilansowych wykazujące zobowiązania pozabilansowe warunkowe udzielone w wysokości 187.101.433,35 zł i zobowiązania pozabilansowe otrzymane w wysokości 173.906.000,00 zł oraz pozostałe w wysokości 1.187.496.646,25 zł,
- rachunek zysków i strat za okres od 01.01.2016 roku do 31.12.2016 roku wykazujący zysk netto w wysokości 2.567.875,98 zł,
- zestawienie zmian w kapitale (funduszu) własnym za okres 01.01.2016 roku do 31.12.2016 roku wykazujące wzrost kapitału własnego o kwotę 1.579.158,25 zł,
- rachunek przepływów pieniężnych za rok obrotowy od 01.01.2016 roku do 31.12.2016 roku wykazujący zwiększenie stanu środków pieniężnych o kwotę 20.371.242,10 zł,
- oraz dodatkowe informacje i objaśnienia.

Odpowiedzialność kierownika jednostki i osób sprawujących nadzór za sprawozdanie finansowe

Zarząd Banku jest odpowiedzialny za sporządzenie, na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych, sprawozdania finansowego i za jego rzetelną prezentację zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994r. o rachunkowości (Dz.U. z 2016 r. poz. 1047, z późn. zm.), zwaną dalej „ustawą o rachunkowości”, wydanymi na jej podstawie przepisami wykonawczymi oraz innymi obowiązującymi przepisami prawa. Zarząd Banku jest również odpowiedzialny za kontrolę wewnętrzną, którą uznaje za niezbędną dla sporządzenia sprawozdania finansowego niezawierającego istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem.

Zgodnie z ustawą o rachunkowości Zarząd Banku oraz Członkowie Rady Nadzorczej Banku są zobowiązani do zapewnienia, aby sprawozdanie finansowe spełniało wymagania przewidziane w ustawie o rachunkowości.

Odpowiedzialność biegłego rewidenta

Jesteśmy odpowiedzialni za wyrażenie opinii o tym sprawozdaniu finansowym na podstawie przeprowadzonego przez nas badania.

**Związek Rewizyjny
Banków Spółdzielczych w Poznaniu**
ul. Mielżyńskiego 20, 61 - 725 Poznań
tel: 061 / 85 60 160, faks: 061 / 85 60 580
NIP 778 - 11 - 28 - 513 / REGON 63055194
KRS 0000090292

SPRAWOZDANIE NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA (c.d.)
dla Zebrania Przedstawicieli i Rady Nadzorczej
Podkarpackiego Banku Spółdzielczego z siedzibą w Sanoku

Badanie przeprowadziliśmy stosownie do postanowień rozdziału 7 ustawy o rachunkowości oraz zgodnie z Krajowymi Standardami Rewizji Finansowej w brzmieniu Międzynarodowych Standardów Badania przyjętymi uchwałą nr 2783/52/2015 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 10 lutego 2015 r. z późn. zm. Standardy te wymagają przestrzegania wymogów etycznych oraz zaplanowania i przeprowadzenia badania w taki sposób, aby uzyskać wystarczającą pewność, że sprawozdanie finansowe nie zawiera istotnego zniekształcenia.

Badanie polegało na przeprowadzeniu procedur służących uzyskaniu dowodów badania kwot i ujawnień w sprawozdaniu finansowym. Dobór procedur badania zależy od osądu biegłego rewidenta, w tym od oceny ryzyka istotnego zniekształcenia sprawozdania finansowego spowodowanego oszustwem lub błędem. Dokonując oceny tego ryzyka biegły rewident bierze pod uwagę działanie kontroli wewnętrznej, w zakresie dotyczącym sporządzania i rzetelnej prezentacji przez jednostkę sprawozdania finansowego, w celu zaprojektowania odpowiednich w danych okolicznościach procedur badania, nie zaś wyrażenia opinii na temat skuteczności kontroli wewnętrznej jednostki. Badanie obejmuje także ocenę odpowiedniości przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, racjonalności ustalonych przez kierownika jednostki wartości szacunkowych, jak również ocenę ogólnej prezentacji sprawozdania finansowego. Wyrażamy przekonanie, że uzyskane przez nas dowody badania stanowią wystarczającą i odpowiednią podstawę do wyrażenia przez nas opinii z badania.

Opinia

Naszym zdaniem, załączone sprawozdanie finansowe:

- przekazuje rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej Banku na dzień 31 grudnia 2016 roku oraz jego wynik finansowy za rok obrotowy od 01.01.2016 roku do 31.12.2016 roku, zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami ustawy o rachunkowości i przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości,
- zostało sporządzone na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych,
- jest zgodne co do formy i treści z obowiązującymi Bank przepisami prawa i postanowieniami statutu Banku.

Objaśnienie

Zwracamy uwagę na punkt 10 informacji dodatkowej w której Bank ujawnił kwotę zaniżenia podstawy opodatkowania wynikającego z zakończonego postępowania skarbowego dotyczącego podatku CIT za rok 2013. Brak ujęcia w księgach roku 2016 skutków finansowych tego postępowania, Bank argumentuje wniesionym odwołaniem.

W związku z tym nie utworzono rezerwy na pokrycie ewentualnego zobowiązania, które może powstać w razie niekorzystnego dla jednostki wyroku sądowego. Z uwagi na przyjętą istotność ogólną nie wnosimy zastrzeżeń do tej kwestii.

Inne kwestie

Sprawozdanie finansowe Banku za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 roku zostało zbadane przez kluczowego biegłego rewidenta Halinę Dobruchowską nr w rejestrze 666 w imieniu EXPERT AUDYT Sp. z o.o. podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych nr 3867 z siedzibą ul. Bukowińska 22/47, 02 – 703 Warszawa, który w dniu 29 czerwca 2016 roku wydał opinię bez zastrzeżeń z objaśnieniem.

Związek Rewizyjny
Banków Spółdzielczych w Poznaniu
ul. Mielżyńskiego 20, 61 - 725 Poznań
tel: 061 / 85 60 160, faks: 061 / 85 60 590
NIP 778 - 11 - 28 - 513 / REGON 63055340
KRS 0000090292

SPRAWOZDANIE NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA (c.d.)
dla Zebrania Przedstawicieli i Rady Nadzorczej
Podkarpackiego Banku Spółdzielczego z siedzibą w Sanoku

Sprawozdanie na temat innych wymogów prawa i regulacji

Opinia na temat sprawozdania z działalności

Nasza opinia z badania sprawozdania finansowego nie obejmuje sprawozdania z działalności.

Za sporządzenie sprawozdania z działalności zgodnie z ustawą o rachunkowości oraz innymi obowiązującymi przepisami prawa jest odpowiedzialny Zarząd Banku.

Ponadto Zarząd Banku oraz Członkowie Rady Nadzorczej Banku są zobowiązani do zapewnienia, aby sprawozdanie z działalności spełniało wymagania przewidziane w ustawie o rachunkowości.

Naszym obowiązkiem było, w związku z przeprowadzonym badaniem sprawozdania finansowego, zapoznanie się z treścią sprawozdania z działalności i wskazanie czy informacje w nim zawarte uwzględniają postanowienia art. 49 ustawy o rachunkowości i czy są one zgodne z informacjami zawartymi w załączonym sprawozdaniu finansowym.

Naszym obowiązkiem było także złożenie oświadczenia, czy w świetle naszej wiedzy o Banku i jego otoczeniu uzyskanej podczas badania sprawozdania finansowego stwierdziliśmy w sprawozdaniu z działalności istotne zniekształcenia.

Ponadto zgodnie z wymogami art. 111a ust. 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. Prawo bankowe (t.j. Dz. U. z 2016r. poz. 1988 z późn. zmianami), zwanej dalej „prawem bankowym” naszym obowiązkiem było zbadanie informacji finansowych zawartych w punkcie 4.2 i 6.6 sprawozdania z działalności Banku. Badanie to przeprowadziliśmy zgodnie z zakresem opisanym powyżej.

Naszym zdaniem informacje zawarte w sprawozdaniu z działalności uwzględniają postanowienia art. 49 ustawy o rachunkowości i są zgodne z informacjami zawartymi w załączonym sprawozdaniu finansowym. Ponadto, w świetle wiedzy o jednostce i jej otoczeniu uzyskanej podczas badania sprawozdania finansowego nie stwierdziliśmy istotnych zniekształceń w sprawozdaniu z działalności.

Ponadto informacje finansowe zawarte w punkcie 4.2 i 6.6 sprawozdania z działalności Banku zostały sporządzone zgodnie z wymogami art. 111a ust. 1 i 2 Prawa bankowego.

Działający w imieniu:

Związku Rewizyjnego Banków Spółdzielczych w Poznaniu

z siedzibą ul. Mielżyńskiego 20, 61-725 Poznań

Podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych nr ewidencyjny 1671

Kluczowy Biegły rewident
Nr w rejestrze 12064

Przemysław Gabrusewicz

**Związek Rewizyjny
Banków Spółdzielczych w Poznaniu**
ul. Mielżyńskiego 20, 61 - 725 Poznań
tel: 061 / 85 60 160, faks: 061 / 85 60 580
NIP 778 - 11 - 28 - 513 / REGON 630551940
KRS 0000090292

(pieczęć podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych)

Poznań, dnia 13 marca 2017 roku

RAPORT z BADANIA
SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 roku

PODKARPACKIEGO BANKU SPÓŁDZIELCZEGO
z siedzibą w SANOKU

Związek Rewizyjny
Banków Spółdzielczych w Poznaniu
ul. Mielżyńskiego 20, 61-725 Poznań
Podmiot uprawniony
do badania sprawozdań finansowych nr 1671

- Poznań, 2017 rok -

RAPORT z BADANIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 roku
PODKARPACKIEGO BANKU SPÓŁDZIELCZEGO z siedzibą w SANOKU

Spis treści:

I. INFORMACJE OGÓLNE O BANKU	3
A. DANE IDENTYFIKUJĄCE BADANY BANK	3
B. JEDNOSTKI KAPITAŁOWO POWIĄZANE Z BANKIEM.....	6
C. PRZYNALEŻNOŚĆ BANKU DO SPÓŁDZIELCZEGO SYSTEMU OCHRONY (SSO).....	6
D. INFORMACJE O SPRAWOZDANIU FINANSOWYM ZA ROK POPRZEDNI	6
II. INFORMACJE DOTYCZĄCE PRZEPROWADZONEGO BADANIA	7
A. DANE IDENTYFIKUJĄCE PODMIOT UPRAWNIONY I KLUCZOWEGO BIEGŁEGO REWIDENTA PRZEPROWADZAJĄCEGO WIMIENIU TEGO PODMIOTU BADANIE SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO BANKU	7
B. PODSTAWA PRAWNA PRZEPROWADZENIA BADANIA.....	8
III. ANALIZA SYTUACJI MAJĄTKOWEJ, FINANSOWEJ I WYNIKU FINANSOWEGO ORAZ ISTOTNYCH POZYCJI SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO.....	10
A. PREZENTACJA KLUCZOWYCH WIELKOŚCI BEZWZGLĘDNYCH I WSKAŹNIKÓW CHARAKTERYZUJĄCYCH WYNIK FINANSOWY ORAZ SYTUACJĘ MAJĄTKOWĄ I FINANSOWĄ ZA ROK OBROTOWY	10
1. Prezentacja wielkości bezwzględnych (bilans, rachunek zysków i strat)	10
2. Analiza dynamiki i struktury bilansu oraz rachunku zysków i strat - opis:.....	13
3. Wybrane wskaźniki charakteryzujące sytuację majątkową i finansową Banku w okresie trzech lat	14
IV. STWIERDZENIA NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA.....	17
A. INFORMACJE DOTYCZĄCE OŚWIADCZEŃ ZARZĄDU, STWIERDZENIE, ŻE NIE NASTĄPIŁY OGRANICZENIA ZAKRESU BADANIA ...	17
B. OCENA SYSTEMU RACHUNKOWOŚCI.....	17
C. OCENA KONTROLI WEWNĘTRZNEJ I INWENTARYZACJI	18
D. STOSOWANIE ZASAD OSTROŻNOŚCI	19
E. EWENTUALNE ZAGROŻENIA DLA MOŻLIWOŚCI KONTYNUOWANIA PRZEZ BANK DZIAŁALNOŚCI W ROKU NASTĘPNYM	19
F. ISTOTNE ZDARZENIA PO DNIU BILANSOWYM A PRZEKAZANE DO DNIA ZAKOŃCZENIA BADANIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	19
G. PRAWIDŁOWOŚĆ USTALENIA ŁĄCZNEGO WSPÓŁCZYNNIKA KAPITAŁOWEGO	20
H. INFORMACJE DOTYCZĄCE ZBADANIA KOMPLETNOŚCI I POPRAWNOŚCI SPORZĄDZENIA	20
1. Wprowadzenia do sprawozdania finansowego, dodatkowe informacje i objaśnienia	20
2. Sprawozdanie z działalności Banku	20
3. Zestawienie zmian w kapitale własnym	20
4. Rachunek przepływów pieniężnych.....	20
5. Zjawiska i zdarzenia wskazujące na naruszenie prawa	21
I. INFORMACJE O PRZEPROWADZENIU W BANKU PRZEGLĄDÓW ŚRÓDROCZNYCH SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO LUB INNYCH CZYNNOŚCI REWIZJI FINANSOWEJ	21
V. INFORMACJE I UWAGI KOŃCOWE	22

RAPORT z BADANIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 roku
PODKARPACKIEGO BANKU SPÓŁDZIELCZEGO z siedzibą w SANOKU

I. INFORMACJE OGÓLNE o BANKU

A. Dane identyfikujące badany Bank

Podkarpacki Bank Spółdzielczy z siedzibą w Sanoku z siedzibą przy ul. Mickiewicza 7, 38 - 500 Sanok, został założony w 1871r.

Bank został wpisany do Krajowego Rejestru Sądowego przez Sąd Rejonowy w Rzeszowie w dniu 24.09.2001r. pod numerem KRS 0000047309.

Ostatniego wpisu do rejestru dokonano w dniu 14.12.2016r.

Bank posiada numery:

Regon	000507532
NIP	6870011462
Kod Bankowy	8642

W badanym okresie miały miejsce zmiany w składzie Zarządu Banku.

W okresie od 01.01.2016r. do 23.05.2016r. Zarząd Banku działał w składzie:

Pan Lesław Wojtas	- Prezes Zarządu,
Pan Wojciech Błaż	- Wiceprezes Zarządu ds. aktywów,
Pan Janusz Matusz	- Wiceprezes Zarządu ds. sprzedaży,
Pan Tadeusz Polański	- Wiceprezes Zarządu ds. finansowych.

W dniu 25.05.2016 roku Rada Nadzorcza Banku Uchwałą Nr 26/2016r., po dokonaniu pozytywnej oceny odpowiedniości, powołała od dnia 1.06.2016r. na członka Zarządu ds. finansowych Panią Monikę Krawczyk, w związku z przejściem na emeryturę Wiceprezesa ds. finansowych Pana Tadeusza Polańskiego.

W okresie od dnia 01.06.2016r. do dnia 18.09.2016r. w skład Zarządu Banku wchodziły osoby:

Pan Lesław Wojtas	- Prezes Zarządu,
Pan Wojciech Błaż	- Wiceprezes Zarządu ds. aktywów,
Pan Janusz Matusz	- Wiceprezes Zarządu ds. sprzedaży,
Pani Monika Krawczyk	- Członek Zarządu ds. finansowych.

Na posiedzeniu Rady Nadzorczej Banku w dniu 19.09.2016 roku, rezygnację z pełnionej funkcji Prezesa Zarządu złożył Pan Lesław Wojtas. Rada Nadzorcza Banku, na mocy Uchwały Nr 41/2016 przyjęła rezygnację. Ponadto na mocy Uchwały Rady Nadzorczej Nr 41/2016 powołana została Komisja ds. odpowiedniości, która dokonała pozytywnej oceny kandydatury Pani Moniki Krawczyk na stanowisko Prezesa Zarządu Podkarpackiego Banku Spółdzielczego.

RAPORT z BADANIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 roku
PODKARPACKIEGO BANKU SPÓŁDZIELCZEGO z siedzibą w SANOKU

Rada Nadzorcza przyjęła pozytywną ocenę odpowiedności dokonaną przez Komisję i na mocy Uchwały nr 43/2016 powołała Panią Monikę Krawczyk na stanowisko Prezesa Zarządu Podkarpackiego Banku Spółdzielczego, pod warunkiem zawieszającym wyrażenia zgody przez Komisję Nadzoru Finansowego na powyższe powołanie, wydanej na podstawie art. 22b ust. 1 w związku z art. 20a ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Prawo bankowe.

Od dnia 19.09.2016r. do 30.11.2016r. Zarząd działał w składzie:

Pani Monika Krawczyk - p.o. Prezes Zarządu,
Pan Wojciech Błaż - Wiceprezes Zarządu ds. aktywów,
Pan Janusz Matusz - Wiceprezes Zarządu ds. sprzedaży.

Na wniosek p.o. Prezes Zarządu w dniu 24 listopada 2016 r. Rada Nadzorcza na mocy Uchwały Nr 62/2016 powołała, po dokonaniu pozytywnej oceny odpowiedności, na stanowisko Wiceprezes ds. finansowych Panią Agatę Niemczyk, pełniącą dotychczas funkcję Głównego Księgowego, Dyrektora Departamentu Finansowego.

Na dzień 31.12.2016r. oraz na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego w skład Zarządu Podkarpackiego Banku Spółdzielczego wchodził:

Pani Monika Krawczyk - p.o. Prezes Zarządu,
Pan Wojciech Błaż - Wiceprezes Zarządu ds. aktywów,
Pan Janusz Matusz - Wiceprezes Zarządu ds. sprzedaży,
Pani Agata Niemczyk - Wiceprezes Zarządu ds. finansowych.

Zarząd Banku ponosi odpowiedzialność za wykonywanie obowiązków w zakresie rachunkowości określonych zapisami Ustawy o rachunkowości.

Prowadzenie ksiąg powierzono w Banku Pani Edycie Twardy, p.o. Dyrektora Departamentu finansowego.

Członkami Banku są osoby prawne i fizyczne.

Fundusz udziałowy Banku na dzień 31.12.2016r. wynosił: **22.460.400,00 zł.**

Zgodnie ze Statutem wartość 1 udziału wynosiła **20,00 zł.**

Fundusze własne Banku obliczone na dzień 31.12.2016r. wyniosły: **178.273.346,98 zł**, co stanowi równowartość w EURO: **40.296.868,66 €.**

RAPORT z BADANIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 roku
PODKARPACKIEGO BANKU SPÓŁDZIELCZEGO z siedzibą w SANOKU

Poziom funduszy własnych spełnia wymogi kapitałowe określone w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) oraz art. 128 ust.1 Prawa bankowego.

Wyszczególnienie	Wartość na 31.12.2016r.
Fundusze własne, w tym:	178.273 tys. zł
Kapitał Tier I, w tym:	103.951 tys. zł
Kapitał podstawowy Tier I	97.790 tys. zł
Kapitał dodatkowy Tier I	6.141 tys. zł
Kapitał Tier II	74.322 tys. zł

Bank realizuje program naprawczy opracowany na lata 2016 - 2020 i przyjęty przez Komisję Nadzoru Finansowego decyzją DBS/DBS_W5/7111/22/74/2016/PH z dnia 07.10.2016r.

Podstawowe czynności bankowe wykonywane przez Bank:

- 1) przyjmowanie wkładów pieniężnych płatnych na żądanie lub z nadejściem oznaczonego terminu oraz prowadzenie rachunków tych wkładów,
- 2) prowadzenie innych rachunków bankowych,
- 3) przeprowadzanie bankowych rozliczeń pieniężnych,
- 4) udzielanie kredytów i pożyczek pieniężnych osobą fizycznym zamieszkującym lub prowadzącym przedsiębiorstwo na terenie działania Banku lub osobom prawnym i jednostkom organizacyjnym nieposiadającym osobowości prawnej a posiadającym zdolność prawną, mającym siedzibę lub jednostki organizacyjne na terenie działania Banku,
- 5) udzielanie i potwierdzanie, w zakresie i trybie uzgodnionym z Bankiem Zrzeszającym gwarancji bankowych i poręczeń osobom fizycznym zamieszkującym lub prowadzącym przedsiębiorstwo na terenie działania Banku lub osobom prawnym i jednostkom organizacyjnym nieposiadającym osobowości prawnej a posiadającym zdolność prawną, mającym siedzibę lub jednostki organizacyjne na terenie działania Banku,
- 6) nabywanie i zbywanie wierzytelności pieniężnych,
- 7) przechowywanie przedmiotów i papierów wartościowych oraz udostępnianie skrytek sejfowych,
- 8) przeprowadzanie operacji czekowych i wekslowych,
- 9) świadczenie usług płatniczych obejmujących wydawanie instrumentów płatniczych i umożliwianie wykonywania transakcji płatniczych, zainicjowanych przez akceptanta i za jego pośrednictwem, instrumentem płatniczym płatnika,
- 10) pośrednictwo w dokonywaniu przekazów pieniężnych oraz rozliczeń w obrocie dewizowym, a także prowadzenie skupu i sprzedaży wartości dewizowych,
- 11) emitowanie bankowych papierów wartościowych.

Bank na dzień 31.12.2016r. zatrudniał 560 osób.

RAPORT z BADANIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 roku
PODKARPACKIEGO BANKU SPÓŁDZIELCZEGO z siedzibą w SANOKU

B. Jednostki kapitałowo powiązane z Bankiem

Bank posiada jednostki zależne:

- PBS PARTNER Sp. z o.o.,
- CARMINE INVESTMENTS Sp. z o.o., sp. komandytowo-akcyjna,
- PBS IP Sp. z o.o.
- CARMINE INV Sp. z o.o.

C. Przynależność Banku do Spółdzielczego Systemu Ochrony (SSO)

Podkarpacki Bank Spółdzielczy z siedzibą w Sanoku nie przystąpił do Spółdzielczego Systemu Ochrony BPS.

D. Informacje o sprawozdaniu finansowym za rok poprzedni

Sprawozdanie finansowe Banku za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2015 roku zostało zbadane przez kluczowego biegłego rewidenta Halinę Dobruchowską nr 666 w imieniu EXPERT AUDYT Sp. z o.o., z siedzibą ul. Bukowińska 22/47, 02 – 703 Warszawa - podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych nr 3867, który w dniu 29 czerwca 2016r. wydał opinię bez zastrzeżeń z objaśnieniem.

Sprawozdanie za rok poprzedni zatwierdzone zostało przez Zebranie Przedstawicieli Podkarpackiego Banku Spółdzielczego z siedzibą w Sanoku w dniu 30.06.2016r. uchwałą nr 8/2016.

Sprawozdanie finansowe za rok poprzedni zostało złożone w:

- Krajowym Rejestrze Sądowym w dniu 13.07.2016r.,
- Podkarpackim Urzędzie Skarbowym w Rzeszowie w dniu 08.07.2016r.,
- Komisji Nadzoru Finansowego w dniu 11.07.2016r.

RAPORT z BADANIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 roku
PODKARPACKIEGO BANKU SPÓŁDZIELCZEGO z siedzibą w SANOKU

II. INFORMACJE DOTYCZĄCE PRZEPROWADZONEGO BADANIA

A. Dane identyfikujące podmiot uprawniony i kluczowego biegłego rewidenta przeprowadzającego w imieniu tego podmiotu badanie sprawozdania finansowego Banku

Badanie przeprowadzone zostało pod nadzorem kluczowego biegłego rewidenta **Przemysława Gabrusewicza nr w rejestrze 12064**, Wiceprezesa Zarządu Związku Rewizyjnego Banków Spółdzielczych w Poznaniu, ul. Mielżyńskiego 20, 61 - 725 Poznań – podmiot uprawniony do badania nr 1671.

Podstawę badania stanowiła umowa o badanie sprawozdania finansowego nr 88/2016 z dnia 13.11.2016r. zawarta pomiędzy Podkarpackim Bankiem Spółdzielczym z siedzibą w Sanoku, a Związkiem Rewizyjnym Banków Spółdzielczych w Poznaniu.

Wyboru podmiotu do badania – zgodnie z § 32, ust. 1, pkt 19 Statutu Banku - dokonała Rada Nadzorcza Podkarpackiego Banku Spółdzielczego z siedzibą w Sanoku uchwałą nr 47/2016 z dnia 17.10.2016r.

Badanie przeprowadzone zostało przez zespół rewizyjny w składzie:

- Kluczowy biegły rewident - Przemysław Gabrusewicz – biegły rewident nr 12064,
- Asystent biegłego rewidenta - Hanna Humska,
- Asystent biegłego rewidenta - Dariusz Muszyński,
- Asystent biegłego rewidenta - Jakub Rajfur,
- Asystent biegłego rewidenta - Sebastian Florczyk,
- Asystent biegłego rewidenta - Tomasz Jankowiak.

Badanie sprawozdania finansowego przeprowadzono w siedzibie Banku oraz w siedzibie audytora w dniach od 21.01.2017r. do 13.03.2017r. (z przerwami).

Podmiot uprawniony do badania sprawozdania finansowego oraz biegły rewident i zespół badający oświadczają, że spełniają wymogi, określone w art. 56 ust. 2 - 4 Ustawy o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym dotyczące bezstronności i niezależności od badanej jednostki.

B. Podstawa prawna przeprowadzenia badania

Niniejszy raport został sporządzony w związku z badaniem sprawozdania finansowego Podkarpackiego Banku Spółdzielczego z siedzibą w Sanoku za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 roku.

RAPORT z BADANIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 roku
PODKARPACKIEGO BANKU SPÓŁDZIELCZEGO z siedzibą w SANOKU

B. Podstawa prawna przeprowadzenia badania

Niniejszy raport został sporządzony w związku z badaniem sprawozdania finansowego Podkarpackiego Banku Spółdzielczego z siedzibą w Sanoku za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 roku.

Badanie przeprowadziliśmy stosownie do postanowień rozdziału 7 ustawy o rachunkowości oraz zgodnie z Krajowymi Standardami Rewizji Finansowej w brzmieniu Międzynarodowych Standardów Badania przyjętymi uchwałą nr 2783/52/2015 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 10 lutego 2015 r. z późn. zm. Standardy te wymagają przestrzegania wymogów etycznych oraz zaplanowania i przeprowadzenia badania w taki sposób, aby uzyskać wystarczającą pewność, że sprawozdanie finansowe nie zawiera istotnego zniekształcenia.

Na zakres naszego badania miał wpływ przyjęty poziom istotności. Zgodnie z powyższymi standardami badania koncepcja istotności stosowana jest przez biegłego rewidenta zarówno przy planowaniu i przeprowadzaniu badania, jak i przy ocenie wpływu rozpoznanych podczas badania zniekształceń oraz skorygowanych zniekształceń, jeśli występują, na sprawozdanie finansowe, a także przy formułowaniu opinii w sprawozdaniu biegłego rewidenta.

Badanie zaprojektowane zostało w celu uzyskania wystarczającej pewności czy sprawozdanie finansowe jako całość nie zawiera istotnego zniekształcenia. Zniekształcenia mogą powstać na skutek błędu lub oszustwa. Zniekształcenia są uważane za istotne, jeżeli można racjonalnie oczekiwać, że pojedynczo lub łącznie mogłyby wpłynąć na decyzje gospodarcze użytkowników podjęte na podstawie sprawozdania finansowego. Wszelkie zniekształcenia i odchylenia rozpoznane podczas badania zostały rozpoznane i udokumentowane.

Na podstawie naszego zawodowego osądu ustalono i udokumentowano progi ilościowe istotności, w tym ogólną istotność w odniesieniu do sprawozdania finansowego jako całości. Progi te, wraz z czynnikami jakościowymi, wpłynęły na określenie zakresu naszego badania oraz na rodzaj, czas i zasięg procedur badania, a także na ocenę wpływu zniekształceń, zarówno indywidualnie, jak i łącznie na sprawozdanie finansowe jako całość. W związku z powyższym wszystkie stwierdzenia zawarte w sprawozdaniu biegłego rewidenta wyrażane są z uwzględnieniem poziomu istotności ustalonego zgodnie ze standardami badania i osądem biegłego rewidenta.

Sprawozdanie finansowe zostało podpisane przez Zarząd Banku, który jest odpowiedzialny za jego sporządzenie oraz osobę, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych.

RAPORT z BADANIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 roku
PODKARPACKIEGO BANKU SPÓŁDZIELCZEGO z siedzibą w SANOKU

Zarząd Banku jest odpowiedzialny za sporządzenie, na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych, sprawozdania finansowego i za jego rzetelną prezentację zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994r. o rachunkowości (Dz.U. z 2016 r. poz. 1047, z późn. zm.), zwaną dalej „ustawą o rachunkowości”, wydanymi na jej podstawie przepisami wykonawczymi oraz innymi obowiązującymi przepisami prawa. Zarząd Banku jest również odpowiedzialny za kontrolę wewnętrzną, którą uznaje za niezbędną dla sporządzenia sprawozdania finansowego niezawierającego istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem.

Zgodnie z ustawą o rachunkowości Zarząd Banku oraz Członkowie Rady Nadzorczej Banku są zobowiązani do zapewnienia, aby sprawozdanie finansowe spełniało wymagania przewidziane w ustawie o rachunkowości.

Wyrażamy przekonanie, że uzyskane przez nas dowody badania stanowią wystarczającą i odpowiednią podstawę do wyrażenia przez nas opinii z badania.

Celem przeprowadzonego badania było wyrażenie pisemnej opinii wraz z niniejszym raportem o tym, czy sprawozdanie finansowe jest zgodne z zastosowanymi zasadami (polityką) rachunkowości, czy rzetelnie i jasno przedstawia, we wszystkich istotnych aspektach, sytuację majątkową i finansową, jak też wynik finansowy Jednostki oraz czy zostało sporządzone na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych.

Naszym zdaniem, załączone sprawozdanie finansowe:

- przekazuje rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej Banku na dzień 31 grudnia 2016 roku oraz jego wynik finansowy za rok obrotowy od 01.01.2016 roku do 31.12.2016 roku, zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami ustawy o rachunkowości i przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości,
- zostało sporządzone na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych,
- jest zgodne co do formy i treści z obowiązującymi Bank przepisami prawa i postanowieniami statutu Banku.

RAPORT z BADANIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 roku
PODKARPACKIEGO BANKU SPÓŁDZIELCZEGO z siedzibą w SANOKU

**III. ANALIZA SYTUACJI MAJĄTKOWEJ, FINANSOWEJ i WYNIKU FINANSOWEGO
ORAZ ISTOTNYCH POZYCJI SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO**

A. Prezentacja kluczowych wielkości bezwzględnych i wskaźników charakteryzujących wynik finansowy oraz sytuację majątkową i finansową za rok obrotowy

1. Prezentacja wielkości bezwzględnych (bilans, rachunek zysków i strat)

Analiza struktury i dynamiki AKTYWA:

Lp	Pozycja	31.12.2016	Struktura	31.12.2015	Struktura	31.12.2014	Struktura	Dynamika	
		[tys. zł]	[%]	[tys. zł]	[%]	[tys. zł]	[%]	31.12.2016/ 31.12.2015	31.12.2015/ 31.12.2014
								[%]	[%]
1	Kasa, operacje z Bankiem Centralnym	112 469,5	3,89%	64 216,5	2,33%	41 636,8	1,57%	75,14%	54,23%
2	Dłużne papiery wartościowe uprawnione do redyskontowania w Banku Centralnym	0,0		0,0		0,0			
3	Należności od sektora finansowego	451 348,6	15,61%	258 732,3	9,38%	424 246,0	15,99%	74,45%	-39,01%
4	Należności od sektora niefinansowego	1 508 980,2	52,20%	1 623 386,6	58,87%	1 634 871,8	61,60%	-7,05%	-0,70%
5	Należności od sektora budżetowego	53 434,7	1,85%	75 311,3	2,73%	97 905,3	3,69%	-29,05%	-23,08%
6	Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu	0,0		0,0		0,0			
7	Dłużne papiery wartościowe	561 808,5	19,44%	510 024,3	18,50%	326 982,1	12,32%	10,15%	55,98%
8	Udziały lub akcje w jednostkach zależnych	0,0		0,0		0,0			
9	Udziały lub akcje w jednostkach współzależnych	0,0		0,0		0,0			
10	Udziały lub akcje w jednostkach stowarzyszonych	0,0		0,0		0,0			
11	Udziały lub akcje w innych jednostkach	59 954,0	2,07%	12 446,4	0,45%	13 110,4	0,49%	381,70%	-5,06%
12	Pozostałe papiery wartościowe i inne aktywa finansowe	67 398,1	2,33%	76 558,0	2,78%	28 504,5	1,07%	-11,96%	168,58%
13	Wartości niematerialne i prawne	6 463,2	0,22%	7 340,6	0,27%	8 006,8	0,30%	-11,95%	-8,32%
14	Rzeczowe aktywa trwałe	45 620,6	1,58%	57 758,1	2,09%	45 774,0	1,72%	-21,01%	26,18%
15	Inne aktywa	13 516,6	0,47%	59 877,4	2,17%	21 869,2	0,82%	-77,43%	173,80%
16	Rozliczenia międzyokresowe	9 474,5	0,33%	11 846,2	0,43%	10 894,4	0,41%	-20,02%	8,74%
17	Należne wpłaty na kapitał (fundusz) podstawowy	24,2	0,00%	24,2	0,00%	x	x	0,00%	-3,59%
18	Akcje własne	0,0		0,0		x	x		
RAZEM AKTYWA		2 890 492,7	100,00%	2 757 521,9	100,00%	2 653 801,3	100,00%	-4,82%	3,91%

RAPORT z BADANIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 roku
PODKARPACKIEGO BANKU SPÓŁDZIELCZEGO z siedzibą w SANOKU

Analiza struktury i dynamiki PASYWA:

Lp	Pozycja	31.12.2016		31.12.2015		31.12.2014		Dynamika	
		[tys. zł]	[%]	[tys. zł]	[%]	[tys. zł]	[%]	31.12.2016/ 31.12.2015	31.12.2015/ 31.12.2014
								[%]	[%]
1	Zobowiązania wobec Banku Centralnego	3,0	0,00%	21,3	0,00%	21,2	0,00%	-85,92%	0,47%
2	Zobowiązania wobec sektora finansowego	2 434,6	0,08%	3 793,6	0,14%	1 580,8	0,06%	-35,82%	139,98%
3	Zobowiązania wobec sektora niefinansowego	2 402 819,1	83,13%	2 311 216,0	83,81%	2 184 973,1	82,33%	3,96%	5,78%
4	Zobowiązania wobec sektora budżetowego	200 740,6	6,94%	158 836,5	5,76%	181 635,4	6,84%	26,38%	-12,55%
5	Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	0,0		0,0		0,0			
6	Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	100 936,6	3,49%	100 941,7	3,66%	85 881,0	3,24%	-0,01%	17,54%
7	Inne zobowiązania z tytułu instrumentów finansowych	0,0		0,0		0,0			
8	Fundusze specjalne i inne zobowiązania	4 717,1	0,16%	4 023,0	0,15%	5 579,5	0,21%	17,25%	-27,90%
9	Koszty i przychody rozliczane w czasie oraz zastrzeżone	47 435,3	1,64%	45 436,8	1,65%	31 293,9	1,18%	4,40%	45,19%
10	Rezerwy	5 126,5	0,18%	8 552,3	0,31%	6 891,2	0,26%	-40,06%	24,10%
11	Zobowiązania podporządkowane	0,0		0,0		23 500,0	0,89%		-100,00%
12	Kapitał (fundusz) podstawowy	22 460,4	0,78%	22 896,5	0,83%	32 127,3	1,21%	-1,90%	-28,73%
-	Należne wpłaty na kapitał (fundusz) podstawowy	x		x		-25,1	0,00%		
-	Akcje własne	x		x		0,0			
13	Kapitał (fundusz) zapasowy	52 827,6	1,83%	101 148,6	3,67%	93 448,4	3,52%	-47,77%	8,24%
14	Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny	47 685,6	1,65%	47 699,8	1,73%	-2 115,3	-0,08%	-0,03%	-2354,99%
15	Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe	1 295,0	0,04%	1 295,0	0,05%	1 295,0	0,05%	0,00%	0,00%
16	Zysk (strata) z lat ubiegłych	-556,6	-0,02%	0,0		0,0			
17	Zysk (strata) netto	2 567,9	0,09%	-48 339,2	-1,75%	7 714,9		-105,31%	-726,57%
18	Odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego (wielkość ujemna)	0,0		0,0		x	x		x
RAZEM PASYWA		2 890 492,7	100,00%	2 757 521,9	100,00%	2 653 801,3	99,71%	4,82%	3,91%

RAPORT z BADANIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 roku
PODKARPACKIEGO BANKU SPÓŁDZIELCZEGO z siedzibą w SANOKU

Analiza dynamiki RACHUNKU ZYSKÓW i STRAT:

Lp	Pozycja	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2014	Dynamika	
		[tys. zł]	[tys. zł]	[tys. zł]	31.12.2016/ 31.12.2015	31.12.2015/ 31.12.2014
					%	%
1	Przychody z tytułu odsetek	101 921,2	114 277,4	148 560,2	-10,81%	-23,08%
2	Koszty odsetek	31 028,7	37 277,8	48 412,6	-16,76%	-23,00%
3	Wynik z tytułu odsetek	70 892,5	76 999,6	100 147,6	-7,93%	-23,11%
4	Przychody z tytułu prowizji	24 254,9	24 864,0	25 826,6	-2,45%	-3,73%
5	Koszty z tytułu prowizji	6 700,1	10 685,9	11 573,8	-37,30%	-7,67%
6	Wynik z tytułu prowizji	17 554,8	14 178,1	14 252,8	23,82%	-0,52%
7	Przychody z udziałów lub akcji, pozostałych papierów wartościowych i innych instrumentów finansowych, o zmiennej kwocie dochodu	106,8	81,5	77,6	31,04%	5,03%
8	Wynik na operacjach finansowych	-327,2	0,0	0,0		
9	Wynik z pozycji wymiany	3 286,2	3 436,5	3 715,4	-4,37%	-7,51%
10	Wynik działalności bankowej	91 513,1	94 695,7	118 193,4	-3,36%	-19,88%
11	Pozostałe przychody operacyjne	20 482,4	4 622,9	6 421,7	343,06%	-28,01%
12	Pozostałe koszty operacyjne	11 983,5	3 002,7	2 950,3	299,09%	1,78%
13	Koszty działania banku	69 062,1	75 412,8	68 757,9	-8,42%	9,68%
14	Amortyzacja środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych	8 642,6	7 751,8	7 560,3	11,49%	2,53%
15	Odpisy na rezerwy i aktualizacja wartości	84 555,9	94 850,7	78 585,9	-10,85%	20,70%
16	Rozwiązanie rezerw i aktualizacja wartości	65 118,5	32 608,6	44 658,1	99,70%	-26,98%
17	Różnica wartości rezerw i aktualizacji (XV-XVI)	19 437,4	62 242,1	33 927,8	-68,77%	83,45%
18	Wynik z działalności operacyjnej	2 869,9	-49 090,8	11 418,8	-105,85%	-529,91%
19	Wynik operacji nadzwyczajnych	0,0	0,0	0,0		
20	Zysk (strata) brutto	2 869,9	-49 090,8	11 418,8	-105,85%	-529,91%
21	Podatek dochodowy	302,0	-751,6	3 703,9	-140,18%	-120,29%
22	Pozostałe obowiązkowe zmniejszenie zysku (zwiększenie straty)	0,0	0,0	0,0		
23	Zysk (strata) netto	2 567,9	-48 339,2	7 714,9	-105,31%	-726,57%

RAPORT z BADANIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 roku
PODKARPACKIEGO BANKU SPÓŁDZIELCZEGO z siedzibą w SANOKU

---

2. Analiza dynamiki i struktury bilansu oraz rachunku zysków i strat - opis:

Dane porównawcze za lata poprzedzające nie były przedmiotem naszego badania. Biegły rewident, zamieszcza poniższe komentarze, w oparciu o znajomość Banku i uzyskaną w trakcie badania wiedzę.

Przeprowadzona analiza dynamiki sytuacji majątkowej na podstawie bilansu sporządzonego na dzień 31.12.2016r. wykazała:

- suma bilansowa wynosiła 2.890.492 tys. zł,
- aktywa Banku zwiększyły się o 4,82%,
- saldo należności od sektora finansowego wynosiło 451.348,6 tys. zł
- należności od sektora niefinansowego wynosiły 1.508.980,2 tys. zł i zmalały o 114.406,4 tys. zł,
- zwiększenie stanu rezerw celowych dotyczących kredytów zagrożonych wyniosło 19.437,4 tys. zł
- dłużne papiery wartościowe wynosiły 561.808,5 tys. zł
- podstawowe źródła finansowania aktywów stanowiły zobowiązania wobec sektora niefinansowego, które wynosiły 2.402.819,1 tys. zł i stanowiły 83,13% sumy bilansowej,
- zwiększenie zobowiązań wobec klientów indywidualnych wynikało ze wzrostu salda zobowiązań z tytułu depozytów od osób fizycznych w kwocie 101 mln. zł,
- kapitał własny wynosił 178.273 tys. zł,
- zwiększenie salda kapitału własnego wynikało z wypracowania zysku netto badanego roku w kwocie 2.567,9 tys. zł,
- wynik z tytułu odsetek wyniósł 70.892,5 tys. zł i zmniejszył się w porównaniu do roku ubiegłego o 7,93%,
- wynik prowizyjny z tytułu prowizji wyniósł 17.554,8 tys. zł i wzrósł o 23,82%
- przychody prowizyjne spadły w badanym roku o kwotę 609,1 tys. zł, a koszty zmniejszyły się o 37,30% w porównaniu do roku poprzedniego,
- wynik na działalności bankowej spadł o 3.182,6 tys. zł,
- przychody i koszty operacyjne kształtowały się na niezmiennym poziomie,
- największą pozycję kosztów operacyjnych stanowiły koszty działania Banku 69.062,1 tys. zł w tym wynagrodzenia w kwocie 29.947,6 tys. zł,
- różnica wartości rezerw i aktualizacji wynosiła 19.437,4 tys. zł,
- zysk brutto w kwocie 2.869,9 tys. zł pomniejszony został o podatek dochodowy od osób prawnych w kwocie 302,0 tys. zł w wyniku czego osiągnięto zysk netto w kwocie 2.567,9 tys. zł.

RAPORT z BADANIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 roku
PODKARPACKIEGO BANKU SPÓŁDZIELCZEGO z siedzibą w SANOKU

3. Wybrane wskaźniki charakteryzujące sytuację majątkową i finansową Banku w okresie trzech lat

Lp	Wskaźniki		31.12.2016r.	31.12.2015r.	31.12.2014r.
1	Suma bilansowa	x	2 890 492,72	2 757 521,86	2 653 801,29
2	Wynik finansowy netto	x	2 567,88	-48 339,21	7 714,93
3	Stopa zwrotu z aktywów ROA	Wynik finansowy netto	0,09%	-1,79%	0,30%
		Średnie aktywa			
4	Zyskowność kapitałów własnych ROE	Wynik finansowy netto	1,51%	-28,52%	4,20%
		Średnie fundusze własne			
5	Współczynnik wypłacalności	x	10,69	9,42	10,52
6	Wskaźnik kredytowania	Kredyty ogółem	53,89%	61,03%	64,98%
		Aktywa brutto			
7	Wskaźnik ryzyka działalności kredytowej	Kredyty zagrożone	21,87%	20,26%	10,13%
		Kredyty ogółem			
8	Wskaźnik kredytów straconych	Kredyty stracone	12,25%	10,28%	4,79%
		Kredyty ogółem			
9	Wskaźnik kapitału własnego	Kapitał własny	4,28%	6,28%	4,70%
		Pasywa ogółem			
10	Udział depozytów na żądanie w depozytach ogółem	Depozyty na żądanie	52,32%	48,22%	40,60%
		Depozyty ogółem			
11	Wskaźnik depozytów	Depozyty ogółem	89,93%	89,42%	89,67%
		Pasywa ogółem			
12	Poziom rezerw do kredytów zagrożonych	Rezerwy celowe (dot. zagrożonych)	16,89%	15,35%	9,76%
		Kredyty zagrożone			
13	Udział aktywów przychodowych	Średnie aktywa przychodowe	91,65%	92,64%	93,99%
		Średnie aktywa			
14	Średnie oprocentowanie aktywów przychodowych	Przychody odsetkowe	3,94%	4,56%	6,10%
		Średnie aktywa przychodowe			
15	Udział pasywów kosztowych	Średnie pasywa kosztowe	93,25%	93,43%	93,50%
		Średnie pasywa			
16	Oprocentowanie pasywów kosztowych	Koszty odsetkowe	1,18%	1,47%	2,00%
		Średnie pasywa kosztowe			
17	Marża odsetkowa	Przychody odsetk. - Koszty odsetk.	2,74%	3,07%	4,11%
		Średnie aktywa przychodowe			
18	Wskaźnik płynności I stopnia	Aktywa do 1-go m-ca zapadalności	25,31%	24,65%	38,93%
		Pasywa do 1-go m-ca wymagalności			
19	Udział aktywów płynnych w sumie bilansowej	Aktywa płynne	24,35%	25,84%	23,33%
		Aktywa ogółem			
20	Udział dywidendy w zysku netto	Wysokość proponowanej dywidendy	0,00%	0,00%	0,00%
		Wynik finansowy netto			

RAPORT z BADANIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 roku
PODKARPACKIEGO BANKU SPÓŁDZIELCZEGO z siedzibą w SANOKU

Wielkości będące podstawą wyliczenia wskaźników: (w tys. zł)

Lp.	Wskaźniki	31.12.2016r.	31.12.2015r.	31.12.2014r.
1	Srednie aktywa	2 824 007,29	2 705 661,57	2 590 167,41
2	Srednie fundusze własne	170 059,00	169 493,00	183 897,00
3	Kredyty ogółem	1 631 933,00	1 778 132,00	1 784 351,00
4	Aktywa brutto	3 028 319,00	2 913 507,00	2 746 102,00
5	Kredyty zagrożone	356 969,00	360 184,00	180 702,00
6	Kredyty stracone	199 984,00	182 722,00	85 525,00
7	Kapitał własny	123 712,00	173 039,93	124 730,23
8	Pasywa ogółem	2 890 492,72	2 757 521,86	2 653 801,29
9	Depozyty na żądanie	1 360 090,00	1 189 038,00	966 087,00
10	Depozyty ogółem	2 599 349,00	2 465 746,00	2 379 592,00
11	Rezerwy celowe (dot. zagrożonych)	60 278,00	55 272,00	17 635,00
12	Srednie aktywa przychodowe	2 588 267,06	2 506 617,82	2 434 376,20
13	Przychody odsetkowe	101 921,19	114 277,41	148 560,17
14	Srednie pasywa kosztowe	2 633 498,77	2 527 851,62	2 421 899,33
15	Srednie pasywa	2 824 007,29	2 705 661,57	2 590 167,41
16	Koszty odsetkowe	31 028,68	37 277,77	48 412,57
17	Przychody odsetk. - Koszty odsetk.	70 892,51	76 999,64	100 147,61
18	Aktywa do 1-go m-ca zapadalności	403 769,00	357 417,00	489 515,00
19	Pasywa do 1-go m-ca wymagalności	1 595 296,00	1 449 894,00	1 257 417,00
20	Aktywa płynne	703 814,56	712 593,25	619 176,61
21	Wysokość proponowanej dywidendy	0,00	0,00	0,00

Charakterystyka wybranych wskaźników:

- stopa zwrotu z aktywów ROA liczona jako wynik finansowy netto do średniej wartości aktywów wynosiła 0,09% w roku 2016, zaś 1,79% w 2015 roku,
- zyskowność kapitałów własnych ROE w badanym okresie wynosiła 1,51%, podczas gdy w roku ubiegłym -28,52%,
- poziom rezerw do kredytów zagrożonych na 31.12.2016r. wynosił 16,89% i w porównaniu z rokiem ubiegłym zwiększył się o 10,03%,
- wskaźnik kredytów straconych w 2016 roku wynosił 12,25%, podczas gdy w roku ubiegłym 10,28%,
- wskaźnik depozytów wynosił 89,93% w roku badanym i w porównaniu do 89,42% w roku 2015 stanowił wzrost o 0,51 punktu procentowego,
- wskaźnik kredytowania zmniejszył się o 7,14 punktu procentowego i wynosił odpowiednio 53,89% i 61,03%,
- średnie aktywa przychodowe do średnich aktywów stanowiły 91,65% w roku 2016, a 92,64% w roku 2015,
- udział pasywów kosztowych obliczony jako średnie pasywa kosztowe do średnich pasywów wynosił w 2016 roku 93,25%, a w 2015 roku 93,43%,
- marża odsetkowa obniżyła się w 2016 roku w porównaniu do 2015 roku o 0,33 punktu procentowego i wynosiła odpowiednio 2,74% i 3,07%,
- wskaźnik płynności I stopnia wynosił 25,31% w roku badanym i w porównaniu do 24,65% w roku 2015 zwiększył się o 0,66 punktu procentowego,

RAPORT z BADANIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 roku
PODKARPACKIEGO BANKU SPÓŁDZIELCZEGO z siedzibą w SANOKU

- luka płynności krótkoterminowej (M1) wypracowana przez Bank wyniosła 452.580,0 tys. zł,
- współczynnik płynności krótkoterminowej (M2) wyniósł 2,03,
- współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych funduszami własnymi (M3) wyniósł 1,29,
- współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych i aktywów o ograniczonej płynności funduszami własnymi i środkami obcymi stabilnymi (M4) wyniósł 1,20.

Bank spełniał wymogi w zakresie nadzorczych miar płynności.

Działalność gospodarcza Banku, jego wynik finansowy za rok obrotowy oraz sytuację majątkową i finansową na dzień bilansowy w porównaniu do dwóch okresów poprzedzających charakteryzują powyższe wskaźniki, wyliczone na podstawie sprawozdań finansowych i wielkości ujętych w tabeli będących podstawą ich wyliczenia.

Celem powyższej analizy wskaźnikowej nie było przedstawienie Banku w kontekście wyników działalności i osiągniętych wskaźników. Szczegółowa interpretacja wskaźników wymaga pogłębionej analizy działalności Banku i jego uwarunkowań oraz strategii działania.

RAPORT z BADANIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 roku
PODKARPACKIEGO BANKU SPÓŁDZIELCZEGO z siedzibą w SANOKU

IV. STWIERDZENIA NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA

A. Informacje dotyczące oświadczeń Zarządu, stwierdzenie, że nie nastąpiły ograniczenia zakresu badania

Sporządzenie sprawozdania finansowego jest obowiązkiem Zarządu Banku, który odpowiada za rzetelność, prawidłowość i jasność informacji zawartych w tym sprawozdaniu.

Obowiązkiem Audytora jest wyrażenie opinii o sprawozdaniu finansowym na podstawie przeprowadzonego badania. Badanie sprawozdania finansowego przeprowadziliśmy stosownie do postanowień rozdziału 7 ustawy o rachunkowości oraz krajowych standardów rewizji finansowej w brzmieniu Międzynarodowych Standardów Badania przyjętymi uchwałą nr 2783/52/2015 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 10 lutego 2015 r. z późn. zm. Powyższe standardy wymagały zaplanowania i przeprowadzenia badania tak, aby uzyskać wystarczającą pewność, że sprawozdanie nie zawiera istotnego zniekształcenia.

Zarząd Banku udostępnił żądane w czasie badania dane, informacje, wyjaśnienia niezbędne do formalno-prawnej i merytorycznej oceny sprawozdania finansowego i wydania o nim opinii. Ponadto przedłożył oświadczenie przy założeniu kontynuacji działania, o kompletnym ujęciu danych w księgach rachunkowych wraz z informacją, że nie wystąpiły zdarzenia pomiędzy dniem bilansowym a dniem zakończenia badania, które mogłyby wpływać istotnie na sytuację finansową i majątkową Banku, a które nie zostały ujęte w sprawozdaniu finansowym.

Przedmiotem badania nie było wykrycie i ujawnienie zdarzeń objętych ściganiem z mocy prawa oraz występujących poza systemem rachunkowości. Badanie polegało na przeprowadzeniu procedur służących uzyskaniu dowodów badania kwot i ujawnień w sprawozdaniu finansowym. Dobór procedur badania zależy od osądu biegłego rewidenta, w tym od oceny ryzyka istotnego zniekształcenia sprawozdania finansowego spowodowanego oszustwem lub błędem. Badanie przeprowadzone zostało w części metodą wyrywkową, stąd, a także z uwagi na ograniczenia właściwe każdemu systemowi kontroli, nie jest możliwe uniknięcie ryzyka, iż pewne nieprawidłowości mogły zostać nie wykryte.

W czasie badania nie wystąpiły ograniczenia zakresu badania.

B. Ocena systemu rachunkowości

Dokonałiśmy oceny prawidłowości funkcjonowania systemu rachunkowości. Bank posiada aktualną dokumentację opisującą zasady rachunkowości przyjęte przez Zarząd Banku w zakresie wymaganym przez art. 10 ustawy o rachunkowości oraz rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 1 października 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości banków (Dz. U. z 2013r. poz.329)

RAPORT z BADANIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 roku
PODKARPACKIEGO BANKU SPÓŁDZIELCZEGO z siedzibą w SANOKU

Naszej ocenie podlegały w szczególności:

- zasadność i ciągłość stosowanych zasad (polityki) rachunkowości, w tym prawidłowość otwarcia ksiąg rachunkowych,
- prawidłowość udokumentowania operacji gospodarczych,
- rzetelność, bezbłądność i sprawdzalność ksiąg rachunkowych, prowadzonych w tym także za pomocą komputera oraz wycena przychodów, rozchodów i stanów bilansowych poszczególnych pozycji aktywów i pasywów, również zasad szacowania odpisów aktualizujących utratę wartości, bądź jej przyrost,
- powiązania dokonanych zapisów w księgach rachunkowych z dowodami księgowymi oraz sprawozdaniem finansowym,
- zasadność stosowanych metod zabezpieczenia dostępu do danych i systemu ich przetwarzania za pomocą komputera,
- stwierdzenie przeprowadzenia, zgodnie z ustawą o rachunkowości, inwentaryzacji aktywów i pasywów z uwzględnieniem weryfikacji dokumentów oraz rozliczenia i ujęcia w księgach jej wyników,
- ochrona dokumentacji księgowej, ksiąg rachunkowych i sprawozdania finansowego.

Ocena ta, w połączeniu z badaniem wiarygodności poszczególnych pozycji sprawozdania finansowego obserwacji i oceny dokumentów źródłowych daje podstawę do wyrażenia ogólnej o tym systemie. W trakcie przeprowadzonego badania nie stwierdziliśmy nieprawidłowości dotyczących systemu rachunkowości w powiązaniu z systemem kontroli wewnętrznej, które nie zostałyby usunięte a mogły mieć istotny wpływ na badane sprawozdanie finansowe. Nie było celem naszego badania wyrażenie kompleksowej opinii na temat funkcjonowania wyżej wymienionego systemu rachunkowości.

C. Ocena kontroli wewnętrznej i inwentaryzacji

W Banku funkcjonuje kontrola wewnętrzna, zgodnie z zatwierdzonymi regulaminami.

Nadzór nad kontrolą funkcjonalną sprawuje Zarząd i Rada Nadzorcza.

W okresie badanym nie stwierdzono istotnych nieprawidłowości w zakresie planowania realizacji i nadzoru ze strony władz Banku.

Nie było celem naszego badania wyrażenie opinii na temat skuteczności kontroli wewnętrznej banku.

Bank przeprowadził inwentaryzację składników majątkowych w terminach określonych w art. 26 ustawy o rachunkowości oraz rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 1 października 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości banków (Dz. U. z 2013r. poz.329) dokonał rozliczenia i ujął wyniki w księgach badanego roku.

RAPORT z BADANIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 roku
PODKARPACKIEGO BANKU SPÓŁDZIELCZEGO z siedzibą w SANOKU

D. Stosowanie zasad ostrożności

Na dzień 31 grudnia 2016r. przewidziane były przepisami Prawa Bankowego, uchwałami Zarządu Narodowego Banku Polskiego, uchwałami Komisji Nadzoru Finansowego oraz Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 („CRR”) i wydanych na podstawie, tego rozporządzenia rozporządzeń Komisji (UE) zasady ostrożności dotyczące:

- koncentracji ryzyka kredytowego,
- koncentracji udziałów kapitałowych,
- kwalifikacji kredytów oraz udzielonych gwarancji i poręczeń do grup ryzyka i tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków,
- płynności,
- wysokości rezerwy obowiązkowej,
- adekwatności kapitałowej.

Podczas przeprowadzenia badania nie stwierdziliśmy istotnych faktów wskazujących na niestosowanie się przez Bank w okresie od 1 stycznia 2016r. do 31 grudnia 2016r. do powyższych zasad. Uzyskaliśmy ponadto pisemne oświadczenie Zarządu Banku, że w okresie od 1 stycznia 2016r. do 31 grudnia 2016r. nie zostały złamane normy ostrożnościowe, poza ujawnionymi w „Informacji dodatkowej sprawozdania finansowego” część II pkt 4.

E. Ewentualne zagrożenia dla możliwości kontynuowania przez Bank działalności w roku następnym

Kontynuacja działania Banku w najbliższej dającej się przewidzieć przyszłości nie jest zagrożona, co stwierdzono na podstawie danych ekonomiczno-finansowych oraz planowanych przychodów oraz wglądu w księgi roku 2017.

Załączone sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przez Bank przy założeniu kontynuacji działalności.

F. Istotne zdarzenia po dniu bilansowym a przekazane do dnia zakończenia badania sprawozdania finansowego

Nie stwierdzono istotnych zdarzeń po dacie bilansu mających wpływ na badane sprawozdanie finansowe.

RAPORT z BADANIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 roku
PODKARPACKIEGO BANKU SPÓŁDZIELCZEGO z siedzibą w SANOKU

G. Prawidłowość ustalenia łącznego współczynnika kapitałowego

Łączny współczynnik kapitałowy (TCR) wynoszący na dzień bilansowy 10,69% został ustalony prawidłowo zgodnie z CRR. Stwierdzenie to opieramy na przeliczeniu ilorazu funduszy własnych i aktywów ważonych ryzykiem wykazanych w formularzu COREP sporządzonym przez Bank na datę bilansową.

H. Informacje dotyczące zbadania kompletności i poprawności sporządzenia

1. Wprowadzenia do sprawozdania finansowego, dodatkowe informacje i objaśnienia

Wprowadzenie do sprawozdania finansowego i informacja dodatkowa sprawozdania finansowego Banku sporządzone zostało zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 01.10.2010 roku (t.j. Dz. U. z 2013r., poz. 329) w sprawie szczególnych zasad rachunkowości banków oraz na podstawie danych bilansu, rachunku zysków i strat, danych ksiąg rachunkowych.

2. Sprawozdanie z działalności Banku

Informacje zawarte w tym sprawozdaniu uwzględniają postanowienia Ustawy o rachunkowości i są zgodne z informacjami zawartymi w rocznym sprawozdaniu finansowym Banku. Ponadto w świetle wiedzy o Banku i jego otoczeniu uzyskanej podczas badania sprawozdania finansowego, oświadczamy, iż nie stwierdziliśmy istotnych zniekształceń w sprawozdaniu z działalności.

3. Zestawienie zmian w kapitale własnym

Zestawienie zmian w kapitale własnym sporządzone zostało zgodnie z przepisami określonymi w art. 48 a ustawy o rachunkowości. Dane zawarte w tym zestawieniu są zgodne z danymi wykazanymi w bilansie oraz rachunku zysków i strat. Poszczególne kwoty zmian w kapitałach zostały przypisane do odpowiednich pozycji zestawienia.

Zestawienie zmian w kapitale własnym wykazało wzrost kapitału własnego o kwotę: 1.579.158,25 zł.

3. Rachunek przepływów pieniężnych

Dane sprawozdania wynikają z bilansu, rachunku zysków i strat, dodatkowych informacji i objaśnień oraz danych pochodzących bezpośrednio z ewidencji księgowej i analizy sald kont.

Poszczególne strumienie pieniężne zostały zakwalifikowane do odpowiednich pozycji sprawozdania.

Rachunek przepływów pieniężnych sporządzono metodą pośrednią wykazuje zwiększenie środków pieniężnych na kwotę: 20.371.242,10 zł.

RAPORT z BADANIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 roku
PODKARPACKIEGO BANKU SPÓŁDZIELCZEGO z siedzibą w SANOKU

---

5. Zjawiska i zdarzenia wskazujące na naruszenie prawa

Nie stanowiło przedmiotu badania ustalenie i wyjaśnianie zdarzeń, które mogły stanowić podstawę do wszczęcia postępowania karnego przez powołane do tego organy.

Przedmiotem badania nie były również inne nieprawidłowości, które mogły wystąpić poza systemem rachunkowości badanego Banku.

Nie stwierdzono zjawisk wskazujących na naruszenie prawa w systemie rachunkowości.

I. Informacje o przeprowadzeniu w Banku przeglądów śródrocznych sprawozdania finansowego lub innych usług poświadczających

W badanym okresie nie przeprowadzono przeglądu sprawozdania finansowego oraz innych usług poświadczających.

RAPORT z BADANIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO
za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 roku
PODKARPACKIEGO BANKU SPÓŁDZIELCZEGO z siedzibą w SANOKU

V. INFORMACJE i UWAGI KOŃCOWE

Niniejszy raport został sporządzony w związku z badaniem sprawozdania finansowego Podkarpackiego Banku Spółdzielczego z siedzibą w Sanoku. Sprawozdanie finansowe zostało podpisane przez Zarząd Banku oraz osobę, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych.

Raport powinien być czytany wraz ze **Sprawozdaniem niezależnego biegłego rewidenta dla Zebrania Przedstawicieli i Rady Nadzorczej Podkarpackiego Banku Spółdzielczego z siedzibą w Sanoku z dnia 13 marca 2017r.**, zawierającym opinię bez zastrzeżeń dotyczącą wyżej opisanego sprawozdania finansowego.

Opinia o sprawozdaniu finansowym wyraża ogólny wniosek wynikający z przeprowadzonego badania. Wniosek ten nie stanowi sumy ocen wyników badania poszczególnych pozycji sprawozdania bądź zagadnień, ale zakłada nadanie poszczególnym ustaleniom odpowiedniej wagi (istotności), uwzględniającej wpływ stwierdzonych faktów na rzetelność i prawdziwość sprawozdania finansowego.

Raport zawiera 22 strony i został sporządzony w 5 egzemplarzach, z tego 1 egzemplarz otrzymuje Związek Rewizyjny.

Przeprowadzający badanie w imieniu:

Związku Rewizyjnego Banków Spółdzielczych w Poznaniu,
wpisanego na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod numerem 1671:

Kluczowy Biegły rewident
Nr w rejestrze 12064

Przemysław Gabrusewicz

Poznań, dnia 13 marca 2017 roku